

Mobilitzar la maquinària, la clau de la segona volta

Anàlisi

Hi ha dues coses que destaquen en una anàlisi inicial d'aquesta primera volta de les presidencials colombianes. Primer, l'enorme abstenció, més del 60%, que sumada al vot en blanc i al vot nul deixa el vot a candidats entorn al 35%. Recuperar part del no-vot serà una tasca cabdal per a la segona volta. Segon, la victòria clara de Zuluaga, candidat uribista, per quatre punts percentuals. Santos no ha tret profit del suport de l'aparell estatal, de bona part dels mitjans, de la burocràcia i de la inèrcia. Ho tenia tot a favor, menys Uribe i part de l'empresariat. Però ha perdut, com va pronosticar l'enquesta de Gallup, tot i l'escàndol del *hacker* que espiava per a Zuluaga.

Saber per què ha passat és clau per preparar estratègies i aliances. Crec que, a més de la desafecció, hi ha pesat la poca capacitat de connectar amb la població, i, sobretot, que la maquinària partidista –bàsica per multiplicar l'atractiu del candidat–, que era la força motriu de la campanya, no ha funcionat per a Santos. En molts llocs els resultats de Santos són inferiors als aconseguits per Unidad Nacional en les legislatives. Ni a la costa atlàntica, la zona amb més impacte del clientelisme, tot i guanyar, els resultats no han estat els esperats, sinó almenys un 20% inferiors. Amb la *melmelada*, el nom castís del clientelisme, no n'hi ha hagut prou. Potser ha arribat tard o, com diu algun analista, potser la maquinària treballa voluntàriament a mig gas per poder garantir un tracte excels les pròximes setmanes. Ja ho veurem.

La segona volta, tanmateix, dependrà sobretot de l'actuació de la maquinària partidista i clientelar. L'uribisme gairebé ja ha mostrat la seva força total, en la qual cal incloure la major part del vot a la candidata conservadora. Santos buscarà construir un front en pro de la pau, amb Clara López –la candidata d'esquerra i el seu 15%– i bona part del sector progressista de Peñalosa. I, sobretot, intentarà mobilitzar vot seu que no ha anat a les urnes. El problema és si la carta de les negociacions de pau amb les FARC i l'ELN pot atreure més vots. Zuluaga ja ha jugat fort: ha dit que si guanya, en prendre possessió, tallarà les converses. Augura confrontació, que, fins ara, ha afavorit Zuluaga.

El resultat final no dependrà tant dels programes i aliances sinó que estarà entre antiuribisme i antisantisme. La gestió i contenció dels anticossos serà la clau per guanyar. ■